

Vogelaar T&C

DE VIER EN DE VIER

Een (echt)paar van twee Romantici

Dit paar kan zich kandidaat stellen voor de enneagram-lijst van 'bedreigde soorten'. Hoewel Romantici het prettig vinden in elkaars gezelschap te verkeren en vaak hartsvrienden worden, ben ik maar zelden twee Vieren tegengekomen die een (echt)paar vormen. Twee Vieren gaan samen naar de opera, zetten zich samen in voor bijvoorbeeld de rechten van het kind, gaan samen joggen, en praten over hun relaties. Ze kunnen samen huilen en het na een ruzie weer goed maken. Twee hartsvrienden van het type Vier bevestigen elkaar in hun unieke visie. Dit helpt het onderliggende gevoel van schaamte dat ze niet goed genoeg zijn om liefde te verdienen op te heffen. Omdat Vieren ervan overtuigd zijn dat ze door hun partner in de steek gelaten zullen worden als ze een van hun zwakheden onthullen, durven ze zichzelf in een vriendschap meer bloot te geven dan in een intieme relatie.

Twee Vieren delen de voorkeur voor de intensiteit die opgeroepen wordt door hun gevoel voor schoonheid, door tederheid en door hun even krachtige depressieve stemmingen. Voor Vieren is een goede relatie doortrokken van het volledig spectrum van gevoelens. Vreugde kan volgens de Vier alleen maar echt zijn als het verlies van die vreugde gepaard gaat met een terugslag. De keerzijde van het emotioneel in anderen opgaan is het ervaren van scheiding en pijn.

Twee Vieren kunnen het zoeken naar een bevredigende relatie bijzonder belangrijk maken. In vergelijking hiermee lijkt eenvoudige genegenheid op schone schijn. Een echte relatie moet een artistieke prestatie zijn. "Waarom nemen andere (echt)paren met minder genoeg? Waar is de magie? Alledaagsheid mag ons niet overkomen!" Soms kunnen Vieren elkaar niet helpen, omdat ieder van hen zijn of haar eigen gevoeligheid overschat. Ze kunnen zich realiseren dat te grote verwachtingen van een relatie een valkuil zijn, maar de zoektocht naar de grote liefde in twijfel trekken lijkt de waarde ervan te verminderen.

Romantici hebben hun behoeften sterk geïdealiseerd, maar een intieme relatie kan niet voor een voortdurende gelukstoestand zorgen. Extatische momenten zijn immers vergankelijk, en het voortdurend te veel eisen van hun partner heeft tot gevolg dat de Romantici steeds een stukje van de puzzel missen. Dit ontbrekende ingrediënt voor geluk brengt hen op een dwaalspoor. Ze vinden hun huis nooit groot genoeg, hun partner is net niet vurig genoeg, het salaris is te laag en er zit ook niet genoeg melk in de koffie. Zo wordt de relatie een bron van onvrede, en worden de jaren gevuld met een voortdurende klaagzang over de noodzaak dat hun partner verandert. De Romanticus denkt: "Ik kan het niet verdragen je te verlaten, en ik kan je ook niet wegsturen; als je me genoeg te bieden had zou ik me anders voelen, dus jij bent de oorzaak van mijn pijn."

Het spreekt vanzelf dat de schuldvraag verergert als het om een (echt)paar van twee Vieren gaat. In het ergste geval zullen beide partners lijden, en zien beiden de ander als de oorzaak van hun problemen. Beiden wensen een perfecte geliefde, en beiden hebben het gevoel dat hun onrecht wordt aangedaan. Vieren nemen het elkaar kwalijk niet perfect te zijn, maar als zijn of haar eigen gebreken ter sprake komen willen ze vrijuit gaan. In veilige omstandigheden beweegt de Vier in het diagram naar de positie van de Een. Als de bodem onder hun relatie wegvalt is de kans groot dat beide Vieren de negatieve karakteristieken van hun veilige punt of type Een overnemen. Ze worden dan bits. Ze denken beiden: "Ik ben beschadigd en dat is jouw schuld." Onder deze gedachte ligt echter de angst verlaten te worden. Uit zelfbescherming laat de een de ander vallen voordat hij of zij zelf wordt afgewezen.

Voor dit (echt)paar is de positieve karakteristiek van hun veilige punt Een dat ze de vonk tussen hen levenslang kunnen laten branden. We hoeven geen Vier te zijn om nostalgie te ervaren bij scheiding van onze geliefde, maar de Romantici onder ons hebben dit verlangen gecultiveerd. Als ze eenmaal een relatie hebben zijn twee Vieren voor altijd via hun gevoelens met elkaar verbonden. Het duurt jaren voordat de nuances van een relatie zijn uitgekristalliseerd. Vieren zijn in staat dit proces te laten plaatsvinden, waarbij ze zowel tranen als kussen liefdevol accepteren.

De Vier en de Vier als collega's op het werk

Vieren kunnen uitgesproken prestatiegericht zijn. Dit komt eigenlijk niet overeen met het stereotiepe beeld van de Vier als de romanticus. De drang tot het behalen van succes komt echter vaak voort uit de veronderstelling dat een druk werkschema de depressie zal verdrijven. Daarbij willen Vieren een tastbaar bewijs van wat ze waard zijn. Succesvol zijn in de ogen van anderen is balsem voor hun geringe gevoel van eigenwaarde. Vieren met een voorkeur voor hun vleugel type Drie, en met name de rivaliserende subtypen Vier die zich richten op een-op-een relaties, komen tegen een concurrent in actie. Dit type wordt op de Amerikaanse arbeidsmarkt zeer gewaardeerd. Iedere Vier heeft de neiging zijn of haar prestaties een uniek tintje te geven. Zelfs het sociale subtype Vier, dat zijn of haar passie via schaamte uit, zal in actie komen door de gedachte: Als zij dat kunnen, kan ik het ook; wat hebben zij dat ik niet heb?

Omdat we in een zakelijke omgeving onze gevoelens meestal opzijzetten, bestaat de kans dat Romantici op de werkplek niet opvallen. Als er een team wordt samengesteld is het niet ongevoel dat Vieren eerst nog moeten bekend maken welk type ze zijn. De anderen kijken hen dan met grote ogen aan en zeggen: "Jij? Ben jij het type van de Romanticus? Dat had ik nou nooit gedacht!"

De meeste Vieren slingeren heen en weer tussen een drang naar succes en een fatale desinteresse. Een uitdaging gaat voor hen gepaard met euforie. Als het werk echter routinematig gaat worden, zal deze euforie omslaan in teleurstelling. Plotseling lijkt de hele onderneming zinloos en zijn alle dagen hetzelfde. Als er zoveel ontbreekt, is het voor Vieren eigenlijk niet de moeite waard zich in te spannen. Vlak voor ze succes behalen kunnen Vieren hun winst saboteren. Het sociale subtype Vier met de voorkeur voor zijn of haar vleugeltype Vijf is bijzonder terughoudend als hij of zij zich in het openbaar moet vertonen. Deze versie van de Vier vindt dat gezien worden niet opweegt tegen het risico openlijk vernederd te worden.

Succes kan verveling betekenen en de angst alledaags te worden. Als de creativiteit stagneert wordt de situatie beladen, want Romantici hebben een stukje magie nodig om effectief te kunnen zijn. Ze zoeken naar de magie die omstaat als ze waarschuwingen in de wind slaan. Managers van het type Vier moeten leren in te grijpen voordat hun werknemers van het type Vier hun veelbelovende carrières saboteren, en slimme werknemers van het type Vier houden zich alleen nog met details bezig om hun werkovereenkomst na te komen. Een koppel van twee Vieren schept een onzekere werksfeer.

Ze werken aan de hand van niet eerder beproefde theorieën, houden een lange-termijn planning aan, zetten ongebruikelijk personeel in en houden zich bezig met emotionele reddingsacties. Als ze niet met elkaar concurreren is een koppel van twee Vieren productief. Als ieder van hen geen speciale aandacht krijgt kan de samenwerking echter omslaan in jaloezie en hatelijke toespelingen.

Managers van het type Vier ontwikkelen hun eigen signatuur. Ze zijn liever vernieuwend bezig dan dat ze de massa volgen. Ze zien een emotionele impuls aan voor een werkelijk creatief inzicht. Vieren kunnen vergeten hun intuïtie op juistheid te onderzoeken. Omdat Vieren sommige personeelsleden

interessant vinden en andere niet is de kans groot dat zich een in-group vormt. Twee Vieren raken gemakkelijk met elkaar verstrikt als ze samen door een crisis gaan en verliezen vervolgens hun belangstelling als de crisis eenmaal voorbij is. Een in-group bereidt de weg voor ongezonde rivaliteit: personeelsleden voelen zich tegen elkaar opgezet als persoonlijke aandacht zo belangrijk wordt gevonden. Als ze uit de gratie raken zullen werknemers van het type Vier hieronder lijden. In een poging opnieuw de aandacht te krijgen zijn Vieren in staat het kantoor tot een chaos te maken.

In deze situatie kan het helpen als bemiddeling door een derde partij ervoor zorgt dat de structuur gewaarborgd is, zodat de voordelen van het lidmaatschap van de in-group geëlimineerd worden. Bindende afspraken kunnen niet in gevaar gebracht worden door wisselende voorkeuren of emotioneel getinte vriendschappen.